

# PRÓF Í VERÐBRÉFAVIÐSKIPTUM

## I. HLUTI

Íslensk réttarskipun og Evrópuréttur, fræðikerfi lögfræðinnar

Prófnúmer próftaka:

.....

Námsgrein til prófs: Íslensk réttarskipun og Evrópuréttur, fræðikerfi lögfræðinnar (65%)

ATH. Prófið er tvískipt: Íslensk réttarskipun og Evrópuréttur, fræðikerfi lögfræðinnar (65%), ágríp úr réttarfari (35%).

Prófdagur: 31. október 2016

Kl.: 16:00 til 20:00

Próftími alls: 4 klst.

Prófblöð  
vegna þessa  
hluta  
prófsins  
(þ.m.t.  
forsíða): 4

Leyfileg hjálpargögn: Lög og reglugerðir

Fylgiblöð: Engin

Leiðbeiningar: Lestu spurningarnar vel áður en þú svarar og farðu vandlega yfir úrlausnir áður en þú skilar þeim inn. Ekki er ætlast til að próftakar láti kalla til umsjónarmann prófs, en gera má ráð fyrir að hann komi tvisvar á prófstað, á fyrstu og síðustu klukkustund próftíma. Með prófstað er átt við auglýstan prófstað verðbréfavíðskiptaprófs.

Ef prófið fer fram í tölvuveri er úrlausnum skilað á rafrænu formi.

Ef prófi er skilað í Excel forriti skal sýna alla útreikninga og lita þá Excel-reiti sem innihalda svör gula.

SÝNA BER SKILRÍKI VIÐ UPPHAF PRÓFS.

ÖLL PRÓFBLÖÐ OG ALLAR PRÓFARKIR SKAL SKILMERKILEGA AUÐKENNA MEÐ PRÓFNÚMERI.

Í LOK PRÓFS SKAL PRÓFBLAÐI OG LAUSUM PRÓFÖRKUM SKILAÐ.

VANDAÐU FRÁGANG.

GANGI ÞÉR VEL.

## 1. Raunhæft verkefni (15,0%)

Í Hrd. 1984:1341 (tilraun til eggjatöku) reyndi meðal annars á hvort tilraun til eggjatöku væri ólögsmæt samkvæmt þágildandi lögum nr. 33/1966 um fuglaveiðar og fuglafriðun, líkt og háttaði til um tilraun til fuglaveiða samkvæmt sömu lögum. Í dómi Hæstaréttar sagði meðal annars:

*„Refsiákvæði í lögum nr. 33/1966 um fuglaveiðar og fuglafriðun er að finna í 37.-40. gr. laganna, sbr. nú 47. gr. laga nr. 75/1982. Mælir 37. gr. fyrir um refsingu fyrir ólöglegar fuglaveiðar, 38. gr. fyrir ólöglega eggjatöku, 39. gr. fyrir brot gegn 29.-35. gr. laganna og 40. gr. fyrir að hleypa skoti af í landareign annars manns án leyfis o.fl. Í 2. mgr. 37. gr. segir, að refsa skuli fyrir tilraun til ólöglegra fuglaveiða svo og hlutdeild í slíkum brotum. Samsvarandi ákvæði er ekki að finna í 38.-40. gr. Eins og hér stendur á, þykir eigi tækt að refsa fyrir tilraun til eggjatöku samkvæmt löggjöfnun ... heldur þykir verða að gagnálykta frá 2. mgr. 37. gr. laga nr. 33/1966, að eigi verði refsað fyrir tilraun til annarra brota gegn lögnum en ólöglegra fuglaveiða. Samkvæmt þessu verður að sýkna ákærðu af þessum ákærulið.“*

Takið rökstudda afstöðu til ofangreindra forsendna, bæði með og á móti, út frá þekkingu ykkar á lögskýringum (þ.m.t. löggjöfnun og gagnályktun). Takið meðal annars afstöðu til þess hvort til álita hefði getað komið að túlka orðalag laganna um bann við eggjatöku þannig að það næði jafnframt yfir „tilraun“, eða til samræmis við ákvæði laganna um bann við tilraun til ólöglegra fuglaveiða.

Það athugast að úrlausn verkefnisins krefst ekki þekkingar á tilvitnuðu hæstaréttarmáli sem slíku.

## 2. Ritgerð (20,0%)

Svarið annað hvort spurningu A eða B.

- A) Lýsið helstu stöðum stjórnskipunar Íslands.
- B) Gerið grein fyrir helstu réttarheimildum íslensks réttar, þ.m.t. innbyrðis réttthæð þeirra.

## 3. Raunhæft verkefni (15,0%)

Svarið annað hvort verkefni A eða B.

- A) X hf., sem er lítið fjármálafyrirtæki, hefur nýverið fengið tilkynningu um afturköllun starfsleyfis þess, þar sem fyrirtækið fullnægi ekki kröfum laga nr. 161/2002 um fjármálafyrirtæki að því er varðar stórar áhættuskuldbindingar. Nánar tiltekið, þá telur FME áhættuskuldbindingu vegna hóps tengdra viðskiptamanna fara yfir 25% af eiginfjárgrunni X hf. sem brjóti gegn lögnum. Enginn undanfari var að þessari ákvörðun FME gagnvart X hf., sem telur ákvörðunina jafnframt byggja á misskilningi um ætluð tengsl tilgreindra aðila ásamt því að leikur einn sé að bæta úr ætluðum misfellum, sé tilefni til á annað borð. X hf. telur sig jafnframt hafa vitneskju um sambærilegt mál sem sætti annarri og síður íþyngjandi meðferð hjá eftirlitsaðilanum þar sem jafnframt var gefinn tími til úrbóta áður en til afturköllunar starfsleyfis kom.

*Reifið helstu málsmeðferðarreglur stjórnáðvala sem X hf. gæti mögulega reynt að bera fyrir sig þegar hann freistar þess að fá ákvörðuninni hnekk.*

- B) Y hf., sem er kröfuhafi í þrotabú Ö hf., vill að um skuldajöfnuð Y hf. gagnvart þrotabúi Ö hf. fari eftir lögum þess samnings sem gildi um lögskipti Y hf. og Ö hf., en samningurinn laut erlendum lögum. Y hf. vísar máli sínu til stuðnings til ESB-reglugerðar, sem tekin hefur verið upp í EES-samninginn, og kveður skýrlega á um þennan rétt Y hf. til handa. Skiptastjóri þrotabús Ö hf. bendir hins vegar á að reglugerðin sé samkvæmt efni sínu andstæð efni íslenskra gjaldþrotalaga, og hafi ekki verið innleidd í íslenskan rétt.

Takið rökstudda afstöðu til þess hvort krafa Y hf. eigi að ná fram að ganga, út frá viðurkenndum sjónarmiðum um tengsl landsréttar og EES-réttar. Ef krafa Y hf. nær ekki fram að ganga væru einhver önnur úrræði honum tæk?

Hvort, og þá hverju, myndi það breyta ef Ísland væri aðili að ESB, þ.e. að um álítaefnið færi að öllu leyti eftir reglum um tengsl ESB-réttar og landsréttar.

#### 4. Tengingar (5,0%)

Athugið eftirfarandi:

- (i) Hver rétt tenging vegur 1,25%.
- (ii) Dregið er frá 0,625% fyrir hverja ranga tengingu.
- (iii) Sé látið hjá líða að tengja jafngildir það rangri tengingu.
- (iv) Aðeins einn valmöguleiki í hverri tengingu er réttur.

|                   |                                                 |
|-------------------|-------------------------------------------------|
| EES-réttur        | Ráðgefandi álit                                 |
| Reglugerðir       | Lóðrétt bein réttaráhrif/réttarverkan           |
| Tilskipanir       | Lárétt og lóðrétt bein réttaráhrif/réttarverkan |
| ESB og EES-réttur | Skaðabótaábyrgð                                 |

#### 5. Krossar (10,0%)

Athugið eftirfarandi:

- (i) Hver kross vegur 1,0%.
- (ii) Dregið er frá 1,0% fyrir hvert rangt svar.
- (iii) Sé látið hjá líða að svara telst svarið hvorki rétt né rangt.
- (iv) Aðeins einn svarmöguleiki telst réttur.

1. Almenn lög eru ætíð lögð til grundvallar sem réttarheimild að því gættu að þau fari ekki í bága við stjórnarskrá.

- ☐ Rétt
- ☐ Rangt

2. Stjórnvaldsfyrirmæli teljast til settra laga í rýmri merkingu.

- ☐ Rétt
- ☐ Rangt

3. Við lögskýringu íþyngjandi lagaákvæða er með öllu óheimilt að líta til ytra samhengis lagaákvæðis, svo sem lögskýringargagna og annarra réttarheimilda.

- ☐ Rétt
- ☐ Rangt

4. Fordæmi eru að meginstefnu til bindandi réttarheimild að íslenskum rétti.

- ☐ Rétt
- ☐ Rangt

5. Ef mannréttindasáttmála Evrópu hefði ekki verið veitt lagagildi með lögum nr. 62/1994 þá væri hann samkvæmt tvíeðliskenningunni að formi til ekki gild réttarheimild að íslenskum rétti.

- ☐ Rétt
- ☐ Rangt

6. Ef í dómi segir að „skýra verði lagaákvæði með hliðsjón af meginreglum laga“, þá bendir slíkt fremur til þess að meginreglur laga séu lögskýringarsjónarmið fremur en sú réttarheimild sem niðurstaða er reist á.

- ☐ Rétt  
☐ Rangt

7. Völd forseta sem handhafa framkvæmdarvalds eru fyrst og fremst formlegs eðlis, og lætur forsetinn ráðherra jafnan framkvæma vald sitt.

- ☐ Rétt  
☐ Rangt

8. Um þingræði er kveðið berum orðum í stjórnarskrá lýðveldisins Íslands.

- ☐ Rétt  
☐ Rangt

9. Af þrískiptingu ríkisvalds leiðir að ákvarðanir stjórnvalda geta að jafnaði ekki sætt endurskoðun dómstóla.

- ☐ Rétt  
☐ Rangt

10. Hin svokallaða lögmætisregla vísar til þess að stjórnsýslan sé lögbundin.

- ☐ Rétt  
☐ Rangt